

Problemi Fonda PIO sa vojnim penzionerima

Na putu od Beograda do Podgorice penzija uvećana deset puta

PODGORICA - Fond PIO je pokrenuo postupak prinudne naplate iznosa od 155,5 hiljada eura protiv penzionera iz Pljevlja koji je zbog, kako sami navode, njihove tehničke greške, 11 godina primao penziju u desetostruko većem iznosu nego što mu pripada. Tako je umjesto 82,25 eura primao 822,50 eura od avgusta 2007. do početka 2011. godine kada mu je stupanjem na snagu novog zakona penzija povećana na 1.103 eura. To znači da je godišnje umjesto 987 eura, nešto više od tri godine primao 9.870 eura, a onda još skoro osam godina preko 13.000 eura godišnje.

TRI VIJEKA ZA NAPLATU

Zakon predviđa da se izvršenja ograničavaju do polovine iznosa primanja dužnika. Tako bi, s obzirom na to da ovom penzioneru pripada penzija od 82,25 eura, a u slučaju da nema nikakve druge imovine, ovaj dug Fondu mogao biti vraćen za otprilike 300 godina.

Zakon o izvršenju i obezbjeđenju predviđa obavezu dužnika da na zahtjev izvršitelja dostavi podatke o imovini, a izvršenje može biti sprovedeno na primanjima ili prodajom pokretnih ili nepokretnih stvari, akcija ili udjela u privrednim društvima. Ipak, imajući u vidu odredbe koje predviđaju izuzimanje od izvršenja u određenim slučajevima, dovodi se u pitanje da li će Fond upotrebiti moći da se naplaćuje iz njegove penzije, s obzirom na to da je riječ o invalidskoj penziji.

Direktorica Fonda PIO **Jadranka Milošević** objašnjava da je ovaj vojni penzioner prije uvođenja u sistem penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore primao penziju od 82,25 eura iz Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika Beograda (SOVO).

TEHNIČKA GREŠKA

Prilikom prenosa podataka iz jednog u drugi sistem došlo je do tehničke greške koja je uslovlila da se prilikom automatske obrade vrijednost penzije uveća za deset puta, te je navedeni penzioner narednog mjeseca počeo primati penziju u iznosu od 822,52 eura. Imajući u vidu da on nije reagovao na ovu očiglednu tehničku grešku, već je i dalje prečutao i nastavio primati pravo u iznos koji mu ne pripada,

Penzioneru koji je iz Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika Beograd primao 82,25 eura je prilikom prenosa podataka u sistem PIO tehničkom greškom penzija uvećana deset puta. Imajući u vidu da je on to prečutao i nastavio primati iznos koji mu ne pripada, Fond PIO ga je tužio

Penzioner dobijao nacionalnu penziju greškom

pada, Fond PIO je pred nadležnim sudom u Pljevljima pokrenuo postupak radi povraćaja neosnovano isplaćivane penzije za čitav period – kazala je Milošević za Pobjedu.

Ukazuje da je ovaj postupak okončan pravosnažnom i izvršnom presudom pljevaljskog Osnovnog suda koju je potvrdio i Vrhovni sud odbivši reviziju ovog penzionera kao neosnovanu. Objašnjava da je, nakon što je Fond SOVO obavio isplatu penzionerima sa prebivalištem u Crnoj Gori, crnogorski Fond PIO na sebe preuzeo tu obavezu.

VOJNI PENZIONERI

– U avgustu 2005. godine Ministarstvo finansija je preuzelo isplatu penzija za ove penzionere, na osnovu spiskova koje je dostavljao Fond SOVO, a koji su sadržali podatke o imenu, prezimenu i dinarskom iznosu penzije za svakog vojnog penzionera. Penzije za preko tri hiljade vojnih penzionera isplaćivane su preko Crnogorske komercijalne banke, na teret sredstava Ministarstva finansija. Fond PIO Crne Gore je u februaru 2007. godine fizički preuzeo kopije dosijea navedenih korisnika i bazu podataka, nakon čega se priložio prenosu podataka vojnih penzionera u bazu podataka Fonda PIO Crne Gore i isplati penzija, od 1. marta 2007. godine. Vojni penzioneri su formalno-pravno uvedeni u penzijski sistem Crne Gore 15. avgusta 2007. godine, kada im je primjenom zakonske regulative obezbijeđeno korišćenje prava i određena penzija na način propisan tada važećom odredbom čl. 215v Zakona o izmjenama i dopunama zakona o PIO („Sl. list CG“ br. 47/07), prevođenjem zatečenog iznosa penzije na lične bodove – kaže Milošević.

Ovo nije bio jedini problem

Stav Vrhovnog suda

Nedavno je Vrhovni sud zauzeo pravni stav da korisnik prava iz PIO može tužbom zahtijevati naknadu štete u parničnom postupku, tek nakon što je iscrpio pravna sredstva radi ocjene zakonitosti odluke o utvrđenoj visini penzije po pravilima pravnog postupka. Navodi se da im je zaštita prava omogućena u upravnom postupku, jer im je Fond posebnim rješenjima utvrdio iznos i visinu penzije, koja imaju status pravnog akta. Ovaj pravni stav odnosi se upravo na vojne penzionere čiju je isplatu penzija Fond PIO preuzeo u avgustu 2007. godine.

proistekao iz prenosa obaveza sa jednog na drugi fond. Problem sa vojnim penzionerima, objašnjava ona, nastao je jer u zatečeni iznos penzije nisu bila uključena usklađivanja po vojnim propisima za period od 2005. do 2007. godine. Stupanjem na snagu izmjena zakona o PIO početkom 2011. godine, izmijenjena je odredba kojom je korisnicima ovih penzija ostvarenih po vojnim propisima obezbijeđeno korišćenje prava kod crnogorskog Fonda PIO i po kojoj zatečeni iznos penzije na 15. 8. 2007. godine čini penzija priznata po vojnim propisima sa svim pripadajućim usklađivanjima do tog datuma. Navodi da su ove izmjene išle na ruku vojnim penzionerima, ukazujući da su oni kojima je penzija isplaćivana po važećim odredbama zakona ostvarili pravo na razliku do donošenja rješenja o određivanju konačnog iznosa penzije. Ustavni sud odbio je prijedlog za utvrđivanje ustavnosti izmjena zakona o obeštećenju korisnika prava iz PIO.

– Tačno je da smo u realizaciji ovih odredbi u pojedinim slučajevima imali problema izazvanih činjenicom da je grupa od 50 korisnika, u izvršenju presuda nadležnih sudova, donijetih prije izmjena i dopuna Zakona o PIO i Zakona o obeštećenju korisnika prava iz PIO, uživala penzije u procentu 20

odsto većem u odnosu na sve ostale korisnike vojnih penzija. Nesporno je da su nakon provedenih upravnih i sudskih postupaka svi korisnici vojnih penzija dovedeni u ravnopravni položaj – tvrdi Milošević.

PRAKSA

Ukazuje da i dalje određeni broj penzionera smatra da im pripadaju vanredna usklađivanja, dva puta po deset odsto i redovno usklađivanje od 11,89 odsto po odluci Fonda PIO koja je u primjeni od jula 2007. godine, odnosno prije uvođenja ove kategorije u penzioni sistem. Zbog toga pokreću postupke kod upravnog organa, ali ti zahtjevi se, kako kaže Milošević, odbijaju jer je riječ o pravosnažno presuđenju stvari. Ipak, bez obzira na neosnovanost, redovni sudovi usvajaju tužbe vojnih penzionera, što, kako smatra Milošević, dovodi do toga da im se na godišnjem nivou penzija isplaćuje u većem obimu od priznatog i određenog prava po rješenju organa nadležnog za odlučivanje o ovim pravima.

– U pravno uređenoj državi u primavima iz penzijskog i invalidskog osiguranja trebaju i mogu odlučivati samo organi nadležni za sprovođenje sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, u skladu sa pozitivnim pravnim propisima – zaključuje Milošević.

MLL

Predsjednik UPCG smatra da je crno

PODGORICA - Crnogorska ekonomija je ozbiljno ugrožena zbog pandemije kovid-19, ali i problema koji su postojali već niz godina i nijesu se rješavali u mjeri i na način koji može odgovoriti potrebama privrednika i održivosti njihovog preduzeća, saopćio je u razgovoru za Pobjedu predsjednik Unije poslodavaca (UPCG) **Predrag Mitrović**. On smatra da Vladine mjere podrške privredi u prošloj godini nijesu bile dovoljne, te da se sa njima dosta kasnilo. Govoreći o očekivanjima od nove Vlade, Mitrović je poručio da održivost preduzeća i radnih mjesta, zavisi od brzine djelovanja i efektivnosti podrške koja će njihovom opstanku biti pružena.

– Teška situacija, u kojoj se crnogorska privreda nalazila i prije pandemije, dodatno uzdrmana upravo izbijanjem novonastale krize koja je ugrozila i dovela u pitanje održivost velikog broja preduzeća i radnih mjesta. Dodatno, prejerano oštre i nedovoljno odvagane mjere NKT-a sa samog početka epidemije iscrpile su ionako „slabašne“ privrednike iz reda preduzetnika, mikro i malih preduzeća. Zato sve buduće mjere i politike moraju biti pravovremene, adekvatne i strateški vođene, kako bi njihova implementacija omogućila privredni oporavak i izgradnju stabilne i na krize otporne ekonomije i društva – kazao je Mitrović.

KOVID KRIZA

Prema njegovim riječima poslovno okruženje je i prije pandemije karakterisao nestabilan i nepredvidiv regulatorni okvir, nelikvidnost preduzeća i veliki broj blokiranih računa, izražena siva ekonomija, koju uslovljava i problem postojanja nelojalne konkurencije, manjak finansija i adekvatne kreditne podrške bankarskog sektora, brojnost, visina i nepredvidivost fiskaliteti i parafiskaliteti na lokalnom nivou.

– Nastupanjem kovid krize, privrednici su se suočili s novim, još većim problemima koji nijesu nastali kao rezultat njihovih loših poslovnih odluka, već isključivo vanrednih okolnosti koje su im nametnute i u koje su prosto gurnuti. Oni koji ne stvaraju i ne moraju svakog mjeseca razmišljati kako da zarade platu za sebe i druge, ne znaju što znači kad su ti

Opsta od br

Zabrinjavajući podaci o svakodnevnim gubicima koji prijete zatvaranjem preduzeća i otpuštanjem zaposlenih traže da se crnogorski regulatorni okvir u oblasti radno-pravnih propisa što prije stavi na dnevni red, unaprijedi i normativno uredi u dijelu koji reguliše poslovanje za vrijeme vanrednih okolnosti kao što su postojeće

ruke vezane. Oni ne znaju koliko su naporu potrebni da bise proizvodili usluga obezbijedili i plasirali na tržištu, a na osnovu ostvarenog prihoda servisirale i ispunile sve obaveze prema zaposlenima, dobavljačima, poslovnim partnerima, državi – smatra Mitrović.

On smatra da Vladine mjere podrške privredi u prošloj godini nijesu bile dovoljne. – Iako su dosadašnje ekonomske mjere podrške u određenju mjeri relaksirale naše privrednike i bile korisne i za njih i zaposlene, to nije bilo dovoljno – bar ne na način koji je odgovarao očekivanjima većine crnogorskih privrednika. Iako je drugi paket mjera Vlade bio konkretniji od prvog, čime je pokazana briga države za privredu, generalna ocjena poslodavaca je bila da se s njim dosta kasnilo, odnosno da su mjere morale biti donijete i implementirane ranije – kazao je Mitrović.

Prema njegovim riječima takva ocjena je važila i u slučaju trećeg paketa ekonomskih mjera Vlade od 23. juna. On je podsjetio da je u periodu od marta do septembra prošle godine Generalni

Iz Evropske komisije poručuju da nijesu uticali na odluku crnogorske Vlade da ugasi Montenegro erlajn

Pisonero: Kontrola državne pomoći je unutrašnje pitanje Crne Gore

PODGORICA - Izvršenje kontrole državne pomoći u Crnoj Gori je stvar crnogorskog organa državne pomoći, a na Evropskoj komisiji nije da kontrolise odluku o gašenju nacionalnog avio-prevoznika - saopštili su Pobjedi iz Evropske komisije.

- Na crnogorskoj vladi je da donese takvu odluku (gašenje MA). Generalno, u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju i zalaganjem preuzetim u pregovorima o pristupanju (poglavlje 8), Crna Gora treba da nastavi da teži potpunom usklađivanju sa pravilima EU, uključujući i pravila konkurencije i da pokaže efikasno sprovođenje takvih pravila na nacionalnom nivou - kazala je portparolka Evropske komisije **Ana Pisonero** za naš list.

Na pitanje da li Evropska unija dozvoljava dodeljivanje državne pomoći državnim preduzećima na način na koji je to činila prethodna Vlada, te da li bi novo pomaćanje predstavljalo kršenje domaćeg i evropskog zakonodavstva, iz EU kažu da je izvršenje kontrole državne

pomoći u Crnoj Gori stvar crnogorskog organa državne pomoći.

- Komisija ostaje na raspolaganju da pruži podršku crnogorskim vlastima u sprovođenju pravila EU, uključujući ona o državnoj pomoći - poručuju iz EK.

J.D.

Ana Pisonero

crnogorska ekonomija ozbiljno ugrožena zbog pandemije, ali i problema koji se nijesu rješavali godinama

anank preduzeća zavisiće zine i efektivnosti podrške

Prvi preduslov održivosti preduzeća i radnih mjesta je dodatno normativno uređenje poslovanja u uslovima za vrijeme i dok traju izražene posljedice epidemije, s akcentom na pojedine institute iz radno-pravnih odnosa, naveo je Mitrović. On očekuje da budući paketi mjera pomoći Vlade prati i „prihvatljiv i vremenu prilagođen“ Zakon o radu

sekretarijat UPGC uputio veliki broj dopisa i intervencija Vladi, NKT-u, resornim ministarstvima i nadležnim ustanovama, ukazujući na konkretne potrebe, probleme i očekivanja privrednih subjekata, kao i da je UPGC ovim povodom sačinila i tri prijedloga mjera koje je uputila Vladi i NKT-u.

- Iako je određeni broj naših prijedloga Vlada prihvatila i uvrstila u svoje pakete podrške privredi, što smo tada pozdravili a to činimo i danas, ostaje utisak da su usvojena rješenja, a time i njihovi efekti po privredu i zaposlene mogli biti veći, bolji i kvalitetniji. Nadamo se da se takvi propusti neće desavati, te da će u narednom periodu biti više i razumijevanja i spremnosti Vlade za punu primjenu socijalnog dijaloga sa UPGC i sindikatima, za razliku od jednog perioda kada takva praksa uopšte nije postojala - rekao je Mitrović.

OČEKIVANJA

Govoreći o očekivanjima od nove Vlade Mitrović je naveo da je dugogodišnje zalaganje UPGC da se ekonomija stavi u fokus i ima primat nad politikom.

Mitrović je podsjetio da je UPGC 16. decembra uputila nadležnima četvrti prijedlog mjera UPGC koji, kako kaže,

Predrag Mitrović

počiva na realnim potrebama i očekivanjima privrednika, a sadrži prijedloge niza mjera koje je potrebno preduzeti u što kraćem roku.

- Sudeći po najavama koje su se prethodnih dana mogle čuti u javnosti, za očekivati je da će se određeni prijedlozi Unije, poput onog koji se odnosi na formiranje garantnog fonda, naći u novom setu ekonomskih mjera Vlade - saopštio je Mitrović.

On je naveo da se neke od preporuka Vladi tiču i povoljnih kreditnih aranžmana, poreskih rasterećenja, subvencionisanja zarada, subvencionisanja nabavke fiskalnih uređaja i opreme za privrednike, smanjenja lokalnih nameta.

Mitrović smatra da period koji slijedi iziskuje da se kapaciteti javnog i privatnog sektora objedinje prateći epidemiološku situaciju u

zemlji i stave u službu zajedničkog cilja oporavka i stabilizacije privrede, a time i ukupnog društva.

- Zate procese posebno će biti važna dodatna senzibilnost Vlade da djeluje pravovremeno i adekvatno, uz uvažavanje sugestija privrede i punu primjenu postojećih instrumenata socijalnog dijaloga. Nadamo se da će takva naša očekivanja biti u što skorijem roku realizovana, a potvrđena upravo kroz novi set ekonomskih mjera Vlade - istakao je Mitrović.

On očekuje da se na sastancima sa predsjednikom Vlade i resornim ministrima razgovara i o određenim pitanjima koja je UPGC još ranije pokrenula, a sada i dodatno aktualizovala četvrtim prijedlogom mjera za podršku privredi.

Mitrović je podsjetio da se, između ostalog, radi o inicijativama UPGC koje se tiču hit-

Očekuje nastavak dijaloga sa Vladom

Mitrović je naglasio da će profesionalan odnos koji je bio karakteristika djelovanja i saradnje Unije sa prethodnim vladama, biti konstanta i u odnosima sa novom Vladom. On nosi pozitivne utiske po pitanju prvih koraka koje je preduzeo ministar za ekonomski razvoj **Jakov Milatović**.

- Konkretno, mislim na sastanak koji je održan na inicijativu ministra, u organizaciji Sekretarijata Savjeta za konkurentnost, a uz učesće UPGC i ostalih poslodavčkih udruženja što je format kojem ranije nismo imali prilike da svjedočimo - rekao je Mitrović.

On je dodao da je to bila prilika da se ministru i njegovom timu prezentuje četvrti prijedlog mjera UPGC.

- Sudeći po tada datoj najavi, nastavak dijaloga ovog ministarstva sa poslodavčkim udruženjima treba očekivati i za sve buduće odluke i rješenja koja će se odnositi na sektor privrede, što je svakako poruka koja nas ohrabruje - naveo je Mitrović.

Sudeći po najavama koje su se prethodnih dana mogle čuti u javnosti, za očekivati je da će se određeni prijedlozi Unije, poput onog koji se odnosi na formiranje garantnog fonda, naći u novom setu ekonomskih mjera Vlade - saopštio je Mitrović

novom setu ekonomskih mjera Vlade - saopštio je Mitrović

nih izmjena Zakona o PDV-u, a zatim i izmjena i dopuna Zakona o radu, odnosno donošenja leks specijalisa za uređenje radnopravnih odnosa u uslovima pandemije i više sile.

BANKROT

Mitrović je upozorio da će zbog situacije koju nisu proizveli već im je nametnuta, neki od privrednih subjekata u narednom periodu doživjeti bankrot (posebno mikro i mala preduzeća iz ranijih sektora), a sudbinu tih posljedica pratiće i njihovi zaposleni.

- To znači da održivost preduzeća, baš kao i postojećih radnih mjesta, zavisi od brzine djelovanja i efektivnosti podrške koja će njihovom opstanku biti pružena. Prvi preduslov tome je dodatno normativno uređenje poslovanja u uslovima za vrijeme i dok traju izražene posljedice epidemije, s akcentom na pojedine institute iz radno-pravnih odnosa - saopštio je Mitrović.

On očekuje da će se rješava-

vanju ovog pitanja pristupiti u što skorije vrijeme, a tako i odgovoriti inicijativi koju je UPGC podnijela nadležnima još 3. jula, a prethodno i 27. maja, kroz treći prijedlog mjera UO UPGC.

Krajnje je vrijeme da se neizvjesnost i nepredvidivost daljeg razvoja epidemiološke situacije osigura hitnim postupanjem i dogovorom socijalnih partnera oko esencijalno važnih pitanja. Zabrinjavajući podaci o svakodnevnom gubicima koji prijete zatvaranjem preduzeća i otpuštanjem zaposlenih traže da se crnogorski regulatorni okvir u oblasti radno-pravnih propisa što prije stavi na dnevni red, unaprijedi i normativno uredi u dijelu koji reguliše poslovanje za vrijeme vanrednih okolnosti kao što su postojeće. Vjerujemo da će takav naš zahtjev naći na razumijevanje, te da će budući paketi mjera pomoći Vlade pratiti i prihvatljiv i vremenu prilagođen Zakon o radu - zaključio je Mitrović.

S. POPOVIĆ

Prihodi u 2020. niži kod 90 odsto preduzeća

Mitrović je saopštio podatke iz istraživanja UPGC sprovedenog uz podršku ILO. U toku oktobra, na uzorku od 312 preduzeća iz cijele Crne Gore.

Istraživanje je pokazalo da skoro 90 odsto ispitanih preduzeća procjenjuje da će im prihodi od ostvarenih prošle godine biti niži od prihoda iz 2019. godine. Kad je u pitanju turistički sektor, privrednici su naveli da su zbog propale turističke sezone zabilježili pad prihoda veći

od 80 odsto u odnosu na one ostvarene 2019. godine - precizirao je Mitrović.

On je dodao da rezultati istraživanja koji se odnose na ukupnu privredu govore da je procjena 34 odsto ispitanih da su u poređenju sa istim periodom prošle godine zabilježili pad poslovnih prihoda na nivou od 21 do 40 odsto, dok je 30,5 odsto ispitanih navelo da su im prihodi pali za više od 61 odsto u odnosu na prošlogodišnje.